

Regiobijeenkomst VTH-stelsel 19 januari 2022– Noord-Brabant en Limburg

**Georganiseerd door Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat – Directie
Omgevingsveiligheid en Milieurisico's**

13:00 – 16:00

Aanwezig ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: Roald Lapperre (directeur-generaal Milieu en Internationaal) en Saskia Raas-Soeterbroek (coördinator vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH))

Aanwezig moderators: Piet Pasveer, Vere Werlotte, Bregje Wiersma, Danischa Ramdat, Roel van der Loo, Martine Tieleman

Aanwezig deelnemers regio Noord-Brabant en Limburg: H. Roijackers (gedeputeerde provincie Noord-Brabant), M. van Toorenburg (gedeputeerde provincie Limburg), E. Lemkes (gedeputeerde provincie Noord-Brabant), K. van Rooij (burgemeester gemeente Meijerijstad), S. Peeters (wethouder gemeente Venlo), J. Lenssen (directeur ODBN), A. Arbouw (directeur OMWB), R. Jansen (wethouder gemeente Dongen), F. d'Haens (wethouder gemeente Bladel), T. Geldens (wethouder gemeente Valkenswaard), M. van Dort (directeur ODZOB), T. Snijckers (wethouder gemeente Maasgouw), T. Kuipers (wethouder gemeente Horst aan de Maas), R. de Boer (burgemeester gemeente Landgraaf), R. Vlecken (burgemeester gemeente Weert), K. Joosten (directeur RUDLN), M. Knubben (senior VTH Limburg), C. Vankan (wethouder gemeente Valkenburg aan de Geul), D. Hendrix (wethouder gemeente Stein), L. Kobes (directeur RUDZL), C. Punt (Raadslid Moerdijk)

Plenaire introductie

- IenW: In het landelijk startschot is aangegeven dat het Rijk een afwezige ouder is geweest de afgelopen jaren. Dit sluit aan bij de kritiek op het Rijk door de commissie van Aartsen
- IenW: Het is bijzonder dat VTH zo nadrukkelijk in het regeerakkoord staat. We willen met iedereen een interbestuurlijk programma opzetten om gezamenlijk het VTH-stelsel te versterken
- Vraag deelnemer aan IenW: Er is geen sprake van homogeniteit bij de omgevingsdiensten. Moeten we nu verwachten dat de 10 aanbevelingen over alle omgevingsdiensten worden uitgesproken? Of gaan we nog specifiek naar omgevingsdiensten kijken? Hoe gaan we daarmee om?
 - Reactie IenW: Er is vastgelegd welke basistaken moeten worden belegd bij omgevingsdiensten. Je hebt een wettelijke verplichting om deze op te volgen. Daarnaast heb je een groot verschil tussen de omgevingsdiensten. Ik zou graag het gesprek met jullie willen aangaan over hoe we de robuustheid kunnen vergroten.
 - Reactie deelnemer: Ik wil nog meegeven dat wij als omgevingsdiensten heel veel taken willen oppakken. Maar er zijn twee problemen: financiële mogelijkheden en we zitten met een werknemers te kort. We willen ze wel, maar krijgen ze niet.
- Vraag deelnemer aan IenW: Wat wordt het vervolgproces?
 - Reactie IenW: Het vervolgproces gaat in gezamenlijkheid plaatsvinden. We willen in een interbestuurlijk programma kijken wat we met zijn allen kunnen doen om de aanbevelingen in te vullen.
- Vraag deelnemer aan IenW: Allereerst complimenten aan IenW voor dit initiatief om met de regio's en omgevingsdiensten in gesprek te gaan. We hadden het net over milieu en handhaving. Er zijn af en toe twijfels waar wij op moeten handhaven. Bepaalt de rechter dit of de wetgeving? Hoe kunnen jullie ervoor zorgen dat robuuste omgevingsdiensten taken hebben die ze kunnen uitvoeren? Willen wij het stelsel effectiever maken moeten we kijken hoe regelgeving zich verhoudt tot handhaving.
 - Reactie IenW: Als jullie hier niet mee uit de voeten kunnen dan zijn wij daarop aanspreekbaar.

- Opmerking deelnemer aan IenW: Ik vind het vervolgproces nog niet concreet. Hoe gaan we samenwerken? Met name als bestuurder die twee petten op heeft. Als dagelijks bestuurslid van een omgevingsdienst en als wethouder. Ik zou voor het vervolgproces dit erkennen en scheiden.
- Vraag deelnemer aan IenW: Betekent dit nu dat we een debat krijgen in de Kamer en een uitwerking met iedereen? Of gaan we het andersom doen? Zodra we de Kamer hierover willen spreken dat we duidelijk aangeven dat we eerst met iedereen willen spreken in het veld? Hoe en in welke volgorde willen we het doen?
 - Reactie IenW: Diezelfde Kamer heeft tegen staatssecretaris Van Weyenberg gezegd dat ze niet willen wachten en dat het demissionaire kabinet met een reactie moet komen. Dit was van oorsprong niet de bedoeling. Op 13 december 2021 is de brief met de inhoudelijke reactie op Van Aartsen aan de Kamer gestuurd. Over de Kamerbrief wordt een apart debat gepland¹. Dit biedt de gelegenheid om duidelijk te zijn hoe we dit met de andere drie partijen willen oppakken.
- Deelnemer: De staatssecretaris geeft in de Kamerbrief aan dat we met veel departementen te maken hebben. Het zou zonde zijn als de Kamer alleen zegt dat ze iets willen doen maar de inhoud niet goed is.
- Vraag deelnemer aan IenW: Kan IenW nog iets zeggen over het stelsel van de Brzo-omgevingsdiensten?
 - Reactie IenW: Ik zie zelf omgevingsdiensten NL als de 4^e partij, niet BRZO+ als aparte gesprekspartner.
 - Reactie deelnemer: Mee eens. Het gaat mij om de doorontwikkeling binnen de 6Brzo-omgevingsdiensten samen met de andere partners.
- Vraag deelnemer aan IenW: Het is het goed recht van de Kamer om voortgang te boeken. We willen dit samen doen.
 - Reactie IenW: Als wij met urgentie het versterken van het VTH-stelsel oppakken dan kunnen wij aan onze controlerende organen laten zien dat wij dit heel belangrijk vinden.
- Vraag deelnemer aan IenW: Ik zie het beeld niet zo wat er geschetst wordt in het rapport van Van Aartsen. Ik zou het jammer vinden dat de onderwerpen waarin wij geïnvesteerd hebben teniet worden gedaan.
- IenW: We mikken op een verbetering van het huidige stelsel. Het is mijn overtuiging dat het niet is gebaseerd op incidenten maar op structurele tekortkomingen in het stelsel. Het is meer dan incidenten.
- Deelnemer: Wij, als omgevingsdienst, zien het rapport als een hulpmiddel om het onderwerp weer steviger op te pakken. Ik denk dat er een hele grote opgave ligt voor de omgevingsdiensten. We gaan samen met Omgevingsdienst NL bijvoorbeeld kijken hoe we de externe visitatie concreet kunnen maken. Daarnaast willen we dat de aanbevelingen handen en voeten krijgen. Bovendien doet de rechter steeds meer uitspraken hoe wij ons werk moeten doen. De complexiteit is enorm op dit moment.
- Deelnemer: Er zitten ook aanbevelingen tussen waar we het mee eens zijn. Ik denk dat de omgevingsdiensten heel scherp hebben wat de acties zijn. Maar voor de 'hoe-vraag' hebben we financiën en werknemers nodig. Als we de aanbevelingen ten harte nemen moeten we daar heel open en eerlijk in zijn en financiën krijgen om daar invulling aan te geven.

Highlights deelsessies

- We moeten niet opleggen maar samen kijken wat iedereen zijn inbreng is.
- Je hebt gespecialiseerde capaciteit nodig.
- Er moet een samenwerking komen vanuit de inhoud.
- We moeten de omgevingsdiensten niet verder wegzetten van de gemeenteraden.
- We moeten sturen op kwaliteit.
- De uitvoering moet bij de omgevingsdiensten blijven liggen.
- Er moet een uitvoeringstoets komen voor nieuw beleid.
- De directeur moet wel bestuurlijke sensitiviteit hebben.

¹ Commissiedebat Toezicht & Handhaving vindt plaats op 9 maart 2022, zie ook: [Commissiedebat: "Toezicht en handhaving" | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

- Het hogere doel is verder komen met elkaar in het milieu.

Plenaire afsluiting

- Deelnemer: Fijn dat we als bestuurders mee mogen denken. Het was een prima bijeenkomst.
- Deelnemer: Een goed georganiseerde bijeenkomst waar we in korte tijd veel hebben mogen delen.
- Deelnemer: Praten 'met ons' wordt hier nu gewaarborgd en niet 'over ons'. We willen allemaal voor goede kwaliteit gaan.
- Deelnemer: Het was een inspirerende sessie naar elkaar toe.
- Deelnemer: Vooraf leek het te lang maar in de praktijk was het veel te kort.
- Deelnemer: Er is een gedeelde urgentie en ook nieuwsgierigheid in elkaars positie
- Deelnemer: We moeten ook kijken naar wat we zelf beter kunnen doen.
- IenW: We willen de 10 aanbevelingen handen en voeten geven.

Vragen/opmerkingen chatfunctie

- Niet alle omgevingsdiensten zijn hetzelfde naar omvang en inhoudelijk hebben we niet alle dezelfde focus. Volgen er ook individuele gesprekken en verkenningen met omgevingsdiensten ? (Beantwoord tijdens de plenaire sessie)
- Maar gaat het Rijk dan taken opleggen ? (Beantwoord tijdens de plenaire sessie)
- Opmerking: aanbeveling praat met ons niet over ons. (Beantwoord tijdens de plenaire sessie)
- De afgekapte cliffhanger: 3e punt voor interbestuurlijk programma. Ook vanuit collectieve verantwoordelijkheid 'achterblijvers' actief aanjagen, zonder de energie in kopgroep/peloton te verliezen. (Beantwoord tijdens de plenaire sessie)
- Vooraf leek het lang, maar in de praktijk was het veel te kort. (Beantwoord tijdens de plenaire sessie)